

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI (za štetu)

SPECIFIČNA OBILJEŽJA OSIGURANJA OD ODGOVORNOSTI

Predmet osiguranja je odgovornost za štetu (građanskopravna opća ili profesionalna, izvanugovorna ili ugovorna);

Rizik: potencijalna izloženost osiguranika oštećenikovom odštetnom zahtjevu

Obveza osiguratelja nastaje jedino ako oštećenik istakne odštetni zahtjev

Obvezno ili neobvezno osiguranje od odgovornosti

Odnos tri osobe: osiguratelja, osiguranika (odgovornog za štetu), treće osobe (oštećenika);

Cilj je zaštita osiguranika ali i zaštita oštećene treće osobe (*actio directa*);

Osiguratelj ima obvezu pružanja pravne zaštite osiguraniku od neutemeljenih ili pretjeranih zahtjeva oštećene osobe;

Nakon isplate, osiguratelj nema pravo regresa od osiguranika (štetnika)

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI – PRAVNO UREĐENJE

- **Okvirno uređeno ZOO-om;**
- **Posebni zakonski (i podzakonski) propisi;**
- **Velika važnost ugovora o osiguranju (uvjeta osiguranja);**

OBVEZE OSIGURATELJA I OSIGURANIKA

■ Obveze osiguratelja

- Izdavanje i potpisivanje police, predaja uvjeta osiguranja;
- Obveza pružanja pravne zaštite osiguraniku;
- Obveza plaćanja naknade iz osiguranja (ako treća oštećena osoba zahtijeva naknadu);
- Obveza plaćanja troškova (sudskih + drugih opravdanih u svrhu utvrđivanja osiguranikove odgovornosti + troškovi radi zaštite od neopravdanih i pretjeranih zahtjeva trećih osoba – u granicama osigurane svote)

OBVEZE OSIGURATELJA I OSIGURANIKA

■ Obveze osiguranika

- Izvijestiti osiguratelja o nastupu osiguranog slučaja i o podnesenom zahtjevu za naknadu štete;
- Ne izjašnjavati se samostalno u pogledu zahtjeva za naknadu štete;
- Dostavljati dokumentaciju kako bi mu osiguratelj mogao pružiti pravnu zaštitu;
- Tijekom parnice pridržavati se uputa osiguratelja (osim ako bi to štetilo njegovim interesima);

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI PREMA ČL. 965. I 945. ZOO

- U slučaju osiguranja od odgovornosti oštećena osoba može **zahtijevati neposredno od osiguratelja naknadu štete** koju je pretrpjela događajem za koji odgovara osiguranik, **ali najviše do iznosa osigurateljeve obveze – actio directa za obvezna i neobvezna osiguranja**
- Oštećena osoba ima, od dana kad se dogodio osigurani slučaj, **vlastito pravo** na naknadu iz osiguranja te je svaka kasnija promjena u pravima osiguranika prema osiguratelju bez utjecaja na pravo oštećene osobe na naknadu
- Načelo – protiv odštetnog zahtjeva osiguratelj može istaknuti sve prigovore koje u vezi s ugovorom ima prema ugovaratelju osiguranja
- U **obveznom** osiguranju od odgovornosti osiguratelj ne može protiv odštetnog zahtjeva treće osobe istaknuti prigovore koje bi mogao isticati prema osiguraniku
- Iznimno, protiv zahtjeva treće osobe u slučaju **dobrovoljnog** osiguranja od odgovornosti osiguratelj može istaknuti jedino prigovore koji su nastali prije nego se dogodio osigurani slučaj

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI PREMA ZOO

- Razlikovati obvezno od neobveznog osiguranja odgovornosti
- Obvezno osiguranje:
 - samostalan pravni položaj oštećenog u odnosu na osiguratelja – zakonom reguliran odnos iz osiguranja;
 - visina osigurateljeve obveze naknade određena ugovorom
- Neobvezno osiguranje:
 - nesamostalan pravni položaj
 - oštećeni svoja prava izvodi iz ugovora
 - vlastito pravo na tužbu ne znači samostalan pravni položaj;
 - osiguratelj ističe:
 - a) prigovore koje osiguranik ima prema trećoj osobi;
 - b) prigovore koje osiguratelj (do trenutka nastanka osiguranog slučaja) ima prema osiguraniku

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI – ZASTARA

- Kad oštećenik zahtijeva naknadu od osiguranika ili je dobije od njega, zastara osiguranikova zahtjeva prema osiguratelju počinje od dana kada je oštećenik tražio sudskim putem naknadu od osiguranika, odnosno od dana kada je osiguranik naknadio štetu;
- Direktni zahtjev oštećenika prema osiguratelju zastarijeva za isto vrijeme za koje zastarijeva njegov zahtjev prema osiguraniku odgovornom za štetu (uzeti u obzir opći rok zastare za naknadu štete, je li šteta prouzročena kaznenim djelom, je li šteta nastala povredom ugovora)